

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ακρωνύμια.....	xi
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	13
Εισαγωγή.....	15
1. Γιατί μελετάμε τους θεσμούς σε μια τοπική εταιρική σχέση;.....	17
2. Πώς λειτουργούν οι θεσμοί; Κανόνες, δρώντα υποκείμενα και ευρύτερο περιβάλλον.....	23
2.1 Θεσμοί και κανόνες.....	24
2.1.1 Η θεωρητική συζήτηση του ΝΘ στις πολιτικές επιστήμες.....	25
2.1.2 Ορισμός του θεσμού και των κανόνων του.....	29
2.1.3 Τυπικοί/άτυποι κανόνες.....	32
2.2 Υποκείμενο, εξουσία και θεσμική αλλαγή.....	35
2.2.1 Σχέση δομής/υποκειμένου.....	36
2.2.2 Εξουσία και θεσμική αλλαγή.....	43
2.3 Οι θεσμοί στο ευρύτερο περιβάλλον.....	47
2.3.1 Κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες.....	48
2.3.2 Θεσμική αλληλεξάρτηση.....	49
2.3.3 Θεσμικές κληρονομίες.....	49
2.3.4 Πολιτισμός: Κοινωνικό κεφάλαιο και πολιτική κουλτούρα.....	50
3. Οι τοπικές εταιρικές σχέσεις μέσα από τον φακό της νεο-θεσμικής προσέγγισης.....	59
3.1 Οι θεωρίες της αστικής πολιτικής για τις τοπικές εταιρικές σχέσεις.....	60
3.1.1 Μάθηση.....	66
3.1.2 Πόροι και κίνητρα των υποκειμένων.....	67
3.1.3 Σχέση υποκειμένου/δομής.....	68
3.1.4 Ιδέες.....	68
3.2 Κριτική ανάλυση των δυνατοτήτων της εταιρικής σχέσης.....	70
3.2.1 Είναι οι εταιρικές σχέσεις τελικά αποτελεσματικές;.....	70
3.2.2 Κατά πόσο οι εταιρικές σχέσεις είναι τελικά δημοκρατικές;.....	71
3.3 Οι νεο-θεσμικές προσεγγίσεις στην ανάλυση των τοπικών εταιρικών σχημάτων.....	76
3.3.1 Τυπικοί και άτυποι κανόνες.....	77
3.3.2 Από τη στατικότητα στη διαδικασία.....	78
3.3.3 Θεσμική αλληλεξάρτηση και ο ρόλος των ιδεών.....	79
3.3.4 Θεσμική δυναμική.....	83
3.4 Ο ρόλος της ηγεσίας στην εταιρική σχέση.....	85
3.4.1 Κατανόηση της ηγεσίας.....	85
3.4.2 Ορισμός ηγεσίας.....	86
3.4.3 Προσδιορισμός των ηγετών.....	87
3.4.4 Ηγεσία στην τοπική εταιρική σχέση.....	88

4. Μεθοδολογία έρευνας	93
4.1 Οντολογική και επιστημολογική προσέγγιση	93
4.2 Η ερευνητική στρατηγική της μελέτης περίπτωσης.....	94
4.2.1 Ενσωματωμένη μελέτη περίπτωσης.....	97
4.2.2 Προκλήσεις στον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής της μελέτης περίπτωσης.....	101
4.3 Μέθοδοι έρευνας.....	103
4.3.1 Συνεντεύξεις.....	104
4.3.2 Αφήγηση ιστορίας.....	105
4.3.3 Ερωτηματολόγιο.....	106
4.3.4 Παρατήρηση.....	107
4.3.5 Δευτερογενής ανάλυση.....	107
4.4 Ανάλυση δεδομένων.....	108
4.5 Ηθικά ζητήματα.....	111
5. Περιγραφή της μελέτης περίπτωσης και του ευρύτερου περιβάλλοντός της	113
5.1 Περιγραφή των προγραμμάτων.....	113
5.1.1 Κοινοτικές Πρωτοβουλίες EQUAL και LEADER.....	113
5.1.2 Η μελέτη περίπτωσης των εταιρικών σχέσεων EQUAL II και LEADER+	114
5.2 Το ευρύτερο εθνικό και τοπικό περιβάλλον.....	116
5.2.1 Τα βασικά χαρακτηριστικά του ελληνικού πολιτικού συστήματος...117	
5.3 Το τοπικό πλαίσιο	124
5.3.1 Δημογραφικό προφίλ	125
5.3.2 Οικονομική ανάπτυξη	127
5.3.3 Γεωπολιτική θέση και διοικητική οργάνωση.....	129
5.3.4 Κοινωνική οργάνωση	129
5.4 Θεσμικές κληρονομίες και κοινωνικό κεφάλαιο.....	132
5.4.1 Μαθαίνοντας από το παρελθόν: Πολιτικές συνοχής και προηγούμενα εταιρικά σχήματα.....	132
5.4.2 Πολιτική σταθερότητα και ισχυρή πολιτική ηγεσία	135
5.4.3 Βαθμός κοινωνικού κεφαλαίου.....	137
6. Οι ρυθμίσεις των επίσημων κανόνων της εταιρικής σχέσης	145
6.1 Πρώτος κανόνας: Εταιρική σχέση και εκδημοκρατισμός στη λήψη αποφάσεων.....	146
6.1.1 Ο κανόνας της εταιρικής σχέσης των ΚΠ και η κάθετη προσαρμογή του	146
6.1.2 Σύνθεση των συνεργατικών σχέσεων των LEADER+ και EQUAL II και κίνητρα των εταίρων.....	148

6.2 Δεύτερος κανόνας: Ενδυνάμωση και συμμετοχή της τοπικής κοινότητας.....	154
6.2.1 Ενδυνάμωση των δημοτικών αρχών.....	156
6.3 Τρίτος κανόνας: Δικτύωση	158
6.3.1 Δικτύωση στο EQUAL II	158
6.3.2 Δικτύωση στο LEADER+	159
6.4 Τέταρτος κανόνας: Χρηστή διαχείριση – Προγραμματισμός, παρακολούθηση και αξιολόγηση.....	160
6.5 Πέμπτος κανόνας: Νέοι τομείς πολιτικής	161
7. Η εταιρική σχέση στην πράξη: Η αλληλεπίδραση των τυπικών και των άτυπων κανόνων.....	165
7.1 Πρώτος κανόνας: Η εσωτερική δυναμική της εταιρικής σχέσης – Η κυριαρχία ενός συγκεντρωτικού κράτους και ενός δημαρχιακού μοντέλου στην τοπική διακυβέρνηση.....	166
7.1.1 Οριζόντιες σχέσεις εξουσίας: Έναρξη της εταιρικής σχέσης	168
7.1.2 Οριζόντιες σχέσεις εξουσίας: Ανάπτυξη εταιρικής σχέσης.....	168
7.1.3 Άτυπη δικτύωση	172
7.2 Δεύτερος κανόνας: Η δυναμική των σχέσεων κράτους-τοπικής αυτοδιοίκησης στην εταιρική σχέση – Η κυριαρχία ενός συγκεντρωτικού και κομματικοποιημένου κράτους.....	173
7.2.1 Πολιτική εξουσία	174
7.2.2 Γραφειοκρατική εξουσία	176
7.3 Τρίτος κανόνας: Δέσμευση της κοινότητας, περισσότερη ενημέρωση παρά συμμετοχή	177
7.3.1 Συμμετοχή της κοινότητας	177
7.3.2 Δικαιούχοι του προγράμματος.....	180
7.4 Τέταρτος κανόνας: Η διαδικασία της εταιρικής σχέσης, τεχνοκρατική παρά πολιτική.....	180
7.5 Πέμπτος κανόνας: Η διαδικασία της εταιρικής σχέσης, περισσότερη σταθερότητα παρά καινοτομία	183
7.6 Έκτος κανόνας: Η συμπεριφορά της εταιρικής σχέσης – Στάσεις εξάρτησης και ο φόβος της ευθύνης.....	185
8. Δρώντα υποκείμενα: Θεσμικοί διαχειριστές και τοπικοί ηγέτες.....	189
8.1 Οι θεσμικοί διαχειριστές.....	189
8.1.1 Τοπικοί θεσμικοί διαχειριστές	189
8.1.2 Εθνικοί θεσμικοί διαχειριστές.....	190
8.2 Τοπικοί ηγέτες	192
8.2.1 Τύπος ηγεσίας.....	193
8.2.2 Στιλ ηγεσίας.....	196
Συμπεράσματα.....	205
Βιβλιογραφία.....	221

Κατάλογος σχημάτων

Σχήμα 1: Τα συστατικά στοιχεία ενός θεσμού.....	30
Σχήμα 2: Παράγοντες που αλλάζουν τη σχέση μεταξύ τυπικών/άτυπων κανόνων.....	35
Σχήμα 3: Συμβολή των «δυσϊστικών» προσεγγίσεων στο θεωρητικό πλαίσιο σχετικά με τις σχέσεις κανόνων/υποκειμένων μέσα στον πολιτικό θεσμό.....	42
Σχήμα 4: Η εννοιολόγηση της εξουσίας του Hay, προσαρμοσμένη στην ανάλυση των σχέσεων εξουσίας μέσα στα συνεργατικά σχήματα.....	44
Σχήμα 5: Σχέση κουλτούρας με πολιτικούς θεσμούς.....	51
Σχήμα 6: Πρωτόκολλο έρευνας.....	57
Σχήμα 7: Η διαλογική προσέγγιση της πολιτικής ηγεσίας από τον Elgie (1995, σελ. 8).....	86
Σχήμα 8: Η δομή της διαχείρισης και λήψης αποφάσεων της εταιρικής σχέσης LEADER +.....	149
Σχήμα 9: Η δομή της διαχείρισης και λήψης αποφάσεων της εταιρικής σχέσης EQUAL II.....	151
Σχήμα 10: Οι εστίες εξουσίας στην ανάπτυξη και υλοποίηση των προγραμμάτων EQUAL II και LEADER+.....	167
Σχήμα 11: Κάθετο πολιτικό δίκτυο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.....	175
Σχήμα 12: Αλλαγές στους κύριους φορείς που εμπλέκονται στη χάραξη της τοπικής πολιτικής.....	213

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 1: Η συμβολή της κάθε ΝΘ προσέγγισης στο θεωρητικό πλαίσιο της μελέτης.....	29
Πίνακας 2: Οι ιδιότητες των κανόνων και οι επιπτώσεις τους στη συλλογική δράση.....	31
Πίνακας 3: Τυπολογία σχέσεων τυπικών/άτυπων κανόνων.....	33
Πίνακας 4: Είδη τυπικών κανόνων και ελευθερία του υποκειμένου.....	41
Πίνακας 5: Τύποι θεσμικών αλλαγών με βάση τις διαδικασίες και τα αποτελέσματα από Streeck και Thelen (2005).....	47
Πίνακας 6: Βασικές έννοιες των αστικών θεωριών και η συμβολή τους στο ΝΘ αναλυτικό πλαίσιο της μελέτης.....	69
Πίνακας 7: % μεταβολή της αστικοποίησης στην Ελλάδα και στην Κρήτη 1999-2004, επεξεργασία του συγγραφέα.....	125
Πίνακας 8: (Γεωργικός) πληθυσμός σε ΔΔ.....	126
Πίνακας 9: Τοπικοί κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες που διευκόλυναν τη συλλογική δράση.....	132

Πίνακας 10: Οι θεσμικές κληρονομίες και η επίδρασή τους στις υπό μελέτη εταιρικές σχέσεις.....	137
Πίνακας 11: Βαθμός κοινωνικού κεφαλαίου και επίδραση στις υπό μελέτη εταιρικές σχέσεις.....	143
Πίνακας 12: Αλληλεπίδραση τυπικών/άτυπων κανόνων στις εταιρικές σχέσεις EQUAL II και LEADER+	207